

INI UYEN JESUS
Luke 2:40-52; Mark 6:1-6; John 7:14-16
QYQHỌ UKPEP-ŊKPỌ 15 – Eke Mkpawara

IKỌ IBUOT: “Nnyin inyene ndinam utom Andidọn Mi ke ini edide uwemeyo” (John 9:4).

Etiñ esisit ikọ ke Nwede Abasi ebaña ini uyen Jesus, edi etiñ ikọ kiet ańwa-ańwa: “Ekem Enye asaña ye mmọ ọsuhọre edi ke Nazareth, onyũ osuk ibuoť ọnọ mmọ.” Abasi ekedi nnen-nnen Ete Jesus, ndien Enye ama ọfiok ke ini Enye ekedide eyen isua duopeba ete ke Imọ ikedi ke isọn ndinam uduak Abasi: kpa ye oro, Enye ama okop item ọnọ ete ye eka Esie eke ererimbot onyũ onim eti uwut-ńkpọ nte Enye oyomde ńkpri nditọ ekop uyo mme ete ye eka mmọ.

Ŋkop-Item Nnọ Ete Ye Eka

Akpa mbet emi Abasi ọkọnọde emi asańade ye eńwọnọ ekedi: “Kpono usọ ye uka; kpań usen fo ekpebigi ke isọn emi Jehovah Abasi fo ọnọde fi” (Exodus 20:12). Ke ini Akani Ediom, ibet ama ọsọnọ etiñ ete edieke eyen oyibide ete mme eka esie, mme osuńide mmọ, enye enyene ndikpa. Do afo omokut ke Abasi ama okut ete ke edi ata akpan ńkpọ nditọ ndisuk ibuoť nnọ mme ete ye eka mmọ.

Solomon, owo emi ọkọfiokde ńkpọ akan ke otu mme odu uwem, ama esitiñ ọnọ nditọwọn ke ini ke ini: “Eyen mi, kop item usọ, kuyũ ukpọn mbet uka” (Mme Nke 1:8); “Eyen mi, nim ibuoť ke ikọ mi, kpań utọn fo ke uyo mi” (Mme Nke 4:20); “Eyen mi, kop, nyũ nim ikọ mi; ndien isua uwem fo eyewak” (Mme Nke 4:10); “Eyedińọ idem eyenọwọn ke ido esie, mme se enye anamde asana, mme onyũ enen” (Mme Nke 20:11); “Enyene-ibuoť eyen adat ete esit: edi ndisime owo ese eka esie ke ndek” (Mme Nke 15:20).

Ke ini Paul ọkọnọde nweđ esok mbon Ephesus, enye ama etiñ ndien ndien abaña ibet oro: “Nditọ, ekop uyo mme ete ye mme eka mbufo,” onyũ adian “ke Ọbọn; koro emi enende.” Ndisuk ini mme ete ye mme eka emi mifiokke Abasi esidọn nditọ mmọ ndinam mme ńkpọ emi misańake ikekem ye mme ukpep-ńkpọ Jesus. Ọbọn imaha ndikut nti nditọ Esie enamde ntre. Ndisuk ini esimia nditọwọn emi mimaha ndiyip ńkpọ mme ndisu nsu ke ini mme ete ye mme eka mmọ ekedọhọde mmọ enam ntre, edi Jesus okut oro eyenyũ ọnọ mmọ utip ke mmọ ndinam akpanikọ ke se inende.

Ndisuk ini, nditọwọn esimem ńkpri ńkpọ mme ete ye mme eka mmọ enyũ ekere ete ke oro enen sia edide inyene ufok mmọ, ke okponyũ edi eke mmọ nko. Edi Abasi ama ọnọ nnyin ufań kiet ke Nwede Abasi ke abaña oro nko: “Owo eke obumede ńkpọ ete esie, ye ńkpọ eka esie, ndien ọdọhọ, ete, “Idiok ńkpọ iduhe ke esit:” enye edi nsaña nwo” (Mme Nke 28:24). Ke akpanikọ, nditọ Abasi iyomke ndidi nsaña mbon nwo.

“Ama edi enyin eke esuenede ete, onyũ esede eka ke ndek, minyũ ikopke uyo esie, mme raven ke itihere eyekọn enye; nditọ ntrukupom eyenyũ eta enye” (Mme Nke 30:17).

Adam Clarke, anditiñ ikọ ndian etiñ nte enye ọkọsọnde ibuoť ye eka esie ke ini enye ekedide ekpri eyen, ndien eka esie ama okot ufań nweđ oro ọnọ enye: edi ke iyaresit enye ọwọrọ ke ufok ọkọsuhọre etie ke ọkọ ke ańwa. Enye ikpebigi do ke ini enye okokutde udim ekọn-ebuk-eyop- nte efede ke enyọn. Ndien ke ini enye etide se eka esie okokotde ọnọ enye ke Nwede Abasi, akwa ndik ama ofuk enye, ndien enye efehe ọnyọn ufok onyũ ekekepe eka esie ubok ete adahado ọnọ imọ.

Eti Editọnọ

Nnyin imọfiok ite ke Joseph ekedi anam-uso, ndien ke akpanikọ, Jesus ama ańwam enye ke utom esie ke ini Enye ekedide eyenọwọn. Ọfọn ndinọ nditọwọn utom enam kpukpru ini; oro eyesio mmọ ke mfina, mmọ eyenyũ ekpep mme ńkpọ eke edińwamde mmọ ke mmọ ekponide. Ekeme ndidi afo ukereke ete ke ndikpep ndidi anam-uso ama ańwam Jesus ke ini Enye ekenyenede ndidi ọkwọrọ Ikọ Abasi, koro ke ini Enye akadade ubok Esie anam utom, Enye ama ọfiok nte etiede ye mme owo efem ke ini mmọ enamde utom. Ini kiet nte Jesus ekpepde mbet Esie ńkpọ, Enye ama ọdọhọ mmọ ete, “Owo ekededi eke oyomde ndikabare ńkpon ke otu mbufo eyedi asańutom mbufo; owo ekededi eke onyũ oyomde ndidi ebe-iso ke otu mbufo eyeduk ufin ọnọ kpukpru mbufo” (Mark 10:43, 44).

Ekpri Editọnọ

Ediwak ikpọ owo eketọnọ uwem ke usuhọre itie, mmọ ikonyũ ikopke but ndinam utom. David ekedi edidem emi okokponde akan ke Israel ke enyin owo ye eke Abasi. Enye ekedi ada-usuń ye owo uko emi akakande ke ediwak ekọn, enye ama ọfọn ido ye ikot esie, ntre mmọ ema enyũ ema enye. Akande oro, Abasi ama ọdọhọ

ete, “Mmokut David eyen Jesse, owo emi ekemde esit ye Ami, emi edinamde ofuri uduak Mi” (Utom Mme Apostle 13:22).

Ke ini David ekedide eyenṣwṣṣ, enye ama ada ediwak uwemeyo ye okoneyo ke ndikpeme mme erṣṣ ke mme mben obot. Enye ekedi ekperedem eyen-eren, ndien nditṣ-ete esie baba kiet ikamaha ndinam utom oro, ke ntre enye ekenyene ndidu ke aṣwa ikpṣṣ. Edi ndik ikanamke enye, koro Abasi ama odu ye enye. Okoneyo kiet, edi-ikṣṣ ama ṣwṣṣ edi ndimum erṣṣ esie kiet, ini efen ekpe ama edi, edi David owot mmṣ ke ubṣṣ esie koro Abasi akaṣwamde enye. Ke ofuri uwemeyo ye okoneyo oro enye okodude ikpṣṣ, Abasi ama ekeme nditiṣ ikṣṣ nnṣ David nnyuṣ ntim enye idem mbaṣa utom emi edinyenede enye. Mmṣdo, ke ini Israel okoyomde owo uko, ekpri David ama ṣṣṣṣṣṣ ete ke Abasi odu ye imṣ, ke eyenyuṣ aṣwam imṣ ndiwot anyan owo oro. Ke ini Samuel ama ekeyet David aran onim ke edidem, enye ama afiak aka ndikpeme erṣṣ tutu ekem ini Abasi, enye ndikara idut oro.

Ke ini Samuel ekedide ekpri eyen-eren, enye ama anam utom ke itie-ukpono-Abasi. Nṣkpri utom ema edu emi ekpri eyen-eren ekekemedede ndinam, ndien enye okoyom ndinem Abasi esit okposuk edi nte enye ekenyenede ndikpṣṣ ete ye eka esie. Enye ama ekpere Abasi akan nte Eli, oku, ekekperede, mmṣdo Abasi eketiṣde ikṣṣ ṣṣṣ enye utu ke nditiṣ nnṣ Eli; edi kpa ye oro, ekpri Samuel ama aka iso asaṣa utom ṣṣṣ Eli onyuṣ ikṣṣ okop uyo ṣṣṣ enye tutu Abasi okut ete ke enye ebeṣe idem ndinam utom nte etiṣ ntiṣ-nnim ikṣṣ.

Abraham Lincoln ekedi kiet ke otu akwa mme ada ibuot ukara ke idut nnyin, edi ke ini uyen esie, enye okoduṣ ke obio iṣwam onyuṣ anam utom ndisiak ukwak. Enye ama enyene eti eka, ndien nnyin imonim ite enye ama okop uyo ṣṣṣ enye koro enye akamade eka esie eti eti; ke ini enye ama akakabare edi ṣwṣṣ iso owo, enye ṣṣṣṣṣṣ ete, “Se ami ndide, mme nnyenede idorenyin nte nyedi, oto edima eka mi.”

Ufṣṣ emi efiṣṣde Abasi edi utibe ebiet, ebiet emi ekponode enyuṣ ekpepde Ikṣṣ Abasi, enyuṣ ekopde uyo enṣ mbet Abasi. Ebiet emi ima odude, nṣkop-uyo odu do. Nnyin iyom ndinem mmṣ emi nnyin imade esit. David ama ewet ke Psalm 133:1: “Iduṣ nditṣ-ete ke idem ṣṣṣ kiet ṣṣṣ didie onyuṣ eye didie!”

Ndusuk ini, nditṣwṣṣ esitut utṣṣ mbemiso mmṣ ekere enyuṣ etua mkpṣṣṣṣ. Jesus eyefen ṣṣṣ mmṣ edieke mmṣ etiṣde enṣ Enye ete ke imatua mkpṣṣṣṣ, enyuṣ ekpede ete ye eka mmṣ ubṣṣ ete efen ṣṣṣ mme imṣ. Mmṣ efiṣṣ ke ini nditṣwṣṣ edomode ndinam se ifṣṣde. Jesus ama okut idomo ke kpukpru usuṣ nte nnyin nde, ini kiet Enye ekedi eyenṣwṣṣ, okonyuṣ enyene ndikpep ndikop uyo (Mme Hebrew 5:8). Jesus amama nditṣwṣṣ, ke ini Enye okodude ke isṣṣ, Enye ama anam kpukpru se Enye ekekeme ndinem mmṣ esit. Enye ama ṣṣṣṣṣṣ ete, “Eyak nṣkpri nditṣ, ekukpan mmṣ nditiene Mi; koro Obio Ubṣṣ Heaven edide eke oruk emi” (Matthew 19:14). Enye ke etiṣ ukem oro mfin.

Ke Itie-Ukpono-Abasi

Kpukpru isua, ete ye eka Jesus ema eka Jerusalem ke abaṣa usṣṣ Abasi, kpa nte mme Jew eken ekenamde. Nṣwed Abasi itiṣke ite ke Jesus ama esitiene aka kpukpru ini, edi ke ini Enye okosimde isua duopeba, utibe nṣkpṣṣ ama ada itie, Nṣwed Abasi onyuṣ etiṣ ṣṣṣ nnyin abaṣa oro. Ke ini Mary ye Joseph ema eketṣṣ isan unyṣṣ, mmṣ ema ekut ete ke Jesus ikoduhe ke otu oruk mmṣ, ndien akana nte mmṣ efiak eka Jerusalem ekeyom Enye. Mmṣ ekedu ke mkpaidem ke ini mmṣ ekutde Enye ke itie-ukpono-Abasi nte etiṣde ikṣṣ ye mme ṣṣṣ-nṣkpṣṣ owo emi ema ekekpep Nṣwed Abasi ke ofuri uwem mmṣ man efiṣṣ uduak Abasi. Edi Jesus ekedi Eyen Abasi, ama onyuṣ ṣṣṣ nṣkpṣṣ akan nta mme ṣṣṣ-ibet. Idem ama akpa mmṣ ke abaṣa ifiṣṣ Esie ye mme ibṣṣṣ Esie. Enye ama obup mmṣ mme mbume nṣko, ndien ekeme ndidi ke mmṣ ikekemeke ndinṣ ibṣṣṣ.

Jesus, okposuk edi ekedide Eyen Abasi, ama etiṣ ete ke Enye ikemeke ndinam nṣkpṣṣ ndomo kiet ke Idem Esie, Enye okoyom Abasi aṣwam Imṣ (John 5:19). Mme ikṣṣ emi Enye ṣṣṣṣṣṣde ikedighe mmṣ emi Enye ekekpepde oto ke mme nṣwed, mme eke mme owo ekekpepde Enye; mmṣdo ke ini mme Jew ekedude ke mkpaidem ete Enye ama ṣṣṣ ediwak nṣkpṣṣ, okposuk edi nte Enye mikakaha ufṣṣ-nṣwed Enye ama ṣṣṣṣṣṣ mmṣ ete, “Ukpep-nṣkpṣṣ eke nnṣde idighe Okim, edi edi eke Andidṣṣ Mi” (John 7:16). Kpukpru ini, tutu Enye akpa ke Krṣ, Enye ama okop uyo ṣṣṣ Ete Esie.

MME MBUME

1. Jesus okoduṣ ke mmṣṣ ke ini uyen Esie?
2. Jesus ekedi isua ifan ke ini ekecutde Enye ke itie-ukpono-Abasi?
3. Jesus eketiṣ abaṣa nso ke ini enye ṣṣṣṣṣṣ ete ye eka Esie ete, “Nnyene ndidu ke ufṣṣ Ete Mi?”
4. Nte Jesus ama enyene nditṣ-eka iban ye nditṣ-eka iren?
5. Nte Jesus ama okop uyo ṣṣṣ ete ye eka Esie?
6. Nso edidiṣṣ ana ṣṣṣ nnyin edieke nnyin ikopde uyo inṣ ete ye eka nnyin?